

СТАНОВИЩЕ

на проф. д-р Йордан Иванов УЗУНОВ

относно материалите и приносите на гл.ас. д-р Михаела Богомилова БЕШКОВА, представени за участие в конкурса за научната длъжност «ДОЦЕНТ» по научната специалност "Хидробиология" (01.06.11) в професионалното направление 4.3 Биологични науки, обявен от ИБЕИ-БАН в ДВ, бр. 92/17.11.2017 г.

Представените материали по конкурса съответстват на изискванията и критериите на текущото национално и академично законодателство и вътрешните правила на ИБЕИ-БАН за избор на кандидати за научната длъжност «ДОЦЕНТ». В срока на конкурса са подадени документи за участие от единствен кандидат – д-р **Михаела Богомилова БЕШКОВА**, главен асистент в Отдел “Водни екосистеми” на ИБЕИ-БАН.

Освен изискуемите кадрови документи и справки, кандидатката е представила и списък от 48 публикувани труда, от които 12 в научна периодика с IF, други 15 в периодика без IF, 9 в национални издания и научни сборници, 6 доклада от конференции в пълен текст и 6 абстракта, част от които са на отпечатани по-късно или отделно доклади. Научните статии са публикувани основно в AZB - 8 с IF (като 5 са материали/доклади от 2 конференции) + 4 от периодика без IF. Само две са чуждестранните издания с IF, а общо 11 труда (вкл. доклади и резюмета) са публикувани в чуждестранни издания или национални с международно участие. Цитираните трудове на кандидатката са 12 (с IF) с 28 цитата и други 30 труда (без IF) с 95 цитата. Прави впечатление, че от тях са цитирани 75 пъти от български автори (като 18 цитата са намерени в 5 дисертации) и само 30 пъти от чуждестранни автори, но предимно в издания с IF.

След защитата на кандидатската/докторската дисертация (1995) в списъка се откриват само две самостоятелни заглавия в сборници с научни трудове (Шабла, Рила); всички останали научни публикации са дело на авторски колективи. Доколкото не са представени данни за дялово разпределение, приемам, че съавторите участват равностойно в разработката на научния труд.

Приведени са списъци на различни проекти с участието на кандидатката, финансиирани от НФНИ (7), МОСВ (9), ЕБР (3). Трите проекта ESENIAS, IBBIS и FEMA са посочени като финансиирани от чуждестранни източници, но реално договорите на ИБЕИ-БАН са с националния оператор (МОСВ), независимо от източника на средствата. Вероятно така стои и въпросът с поне два още такива проекта от приложения списък.

От наличните документи по конкурса не се открива кандидатката да е организирала или ръководила научно-изследователски или научно приложен проект за цялата си кариера след защитата на научната си степен.

Не са приведени никакви данни за участие в процеса на обучение – лекторски курсове, семинари/ практикуми, подгответи дипломанти/магистранти или ръководени докторанти, както и документи за преминати курсове за допълнително обучение и повишаване на квалификацията от самата кандидатка.

Основните направления, в които се развива научната кариера на кандидатката, се очертават като проучвания върху:

- **видов състав, структура и динамика** на фитопланктонните водорасли; **доминантен анализ** на намерените водораслови видове/таксони, **таксономична и функционална структура** на съобществото на фитопланктона;

- **обилие** (плътност и биомаса), **съотношения** на водорасловите групи, **био-обем** и други количествени параметри на фитопланкtonното съобщество; съдържание на **хлорофил-а** като мяра за обилието и други;
- **корелации на параметрите** на фитопланкtonното обилие и тези на околната/водната среда в разнообразни типове водни обекти – речни, езерни, преходни и изкуствени (по смисъла на националната типология и РДВ 2000/60/ЕЕС);
- **трофично значение и трофична структура** на фитопланкtonа в изследваните стагнантни хидроекосистеми, **оценки за първичната продукция** на отделни водни обекти;
- **ефекти от инвазията на *Dreissena*** върху езерните/язовирните съобщества, в частност върху фитопланкtonа и неговите състав, обилие и структура; и други.

Следва да се отбележи, че тези резултати са изведени въз основа на значителен брой проучени водни обекти, някои от които ползвани като моделни (Пчелина, Огоста, Жребчево, Сребърна), което създава възможност да се пристъпва към обобщаване на някои наблюдения, явления и тенденции, вкл. дългосрочни. В арсенала на кандидатката се включва богато разнообразие прилагани статистически методи, повечето от които многомерни (CCA, RDA, CANOCO), което позволява обобщения на друго равнище спрямо едномерните корелационни тестове, ползвани в началото на кариерата й, и изграждане на проверими хипотези за поведението на фитопланкtonното съобщество и неговите количествени параметри в условията на антропогенен импакт и въздействие, вкл. на инвазивни видове.

Намирам справката за приносите на кандидатката за излишно подробна, изгответена в повествувателен стил, който преразказва като анотация основни резултати, но не откроява научни постижения, съпоставени с наличното равнище у нас и в страната. Сред изброените приноси и трудове не се открива поредица статии/доклади (напр. Б.II.1, Б.II.6, Б.II.10, Б.II.11, Б.III.1., Б.III.6, Б.III.7, Б.III.9, Б.III.11, Б.III.12, .III.15 и т.н., общо 24 заглавия), които очевидно не са преценени от самата кандидатка като стойностни и приносни.

Заключение: Представените от д-р М. Бешкова материали и приноси отговарят на формалните критерии и изисквания на Научния съвет на ИБЕИ-БАН за заемане на академичната длъжност «ДОЦЕНТ». Нейните изследвания, постижения и дейност показват израстването на кандидата и неговата роля като подготвен фитопланкtonолог и специалист-лимнолог с постижения в изследването на биологията и екологията на нашите сладководни обекти от различна категория, провеждани в НИГ “Лентични екосистеми” на Отдела Водни екосистеми в ИБЕИ-БАН.

На основание на горното, предлагам на Научния съвет да избере единствената кандидатка – гл. ас. д-р Михаела Б. БЕШКОВА, за «ДОЦЕНТ» по научната специалност **“Хидробиология”** (01.06.11) в професионалното направление 4.3 Биологични науки за нуждите на Отдела “Водни екосистеми” на ИБЕИ-БАН.

Настоящето становище и изготовено в съответствие с действащото законодателство за развитието на академичния състав в страната и правилниците, критериите и условията за заемане на научни длъжности, приети от Научния съвет на ИБЕИ-БАН на 3 май 2011, изм./доп. на 20 март 2012 г.

София, 19 април 2018 г.

Изготвил становището:
Проф. д-р Йордан Иванов УЗУНОВ,
Отдел «Водни екосистеми», ИБЕИ-БАН,
Председател на Научното жури